Vysoké učení technické v Brně
Fakulta architektury
Poříčí 273/5, 63900 Brno 39

Zadání diplomové práce

Číslo diplomové práce:	FA-DIP0093/2013	Akademický rok: **2013/14**
Ústav:	Ústav navrhování V.	
Student(ka):	**Bc. Adam Zlámal**	
Studijní program:	Architektura a urbanismus (N3501)	
Studijní obor:	Architektura (3501T002)	
Vedoucí diplomové práce:	**doc. Ing. arch. Karel Havliš**	
Konzultanti diplomové práce:		

Název diplomové práce:

PROSTOROVÁ KULTIVACE MARIÁNSKÉHO NÁMĚSTÍ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zadání diplomové práce:

Urbanistická a architektonická studie dostavby lokality na hraně historického jádra města České Budějovice zaměřená na dostavbu a prostorovou kultivaci Mariánského náměstí
Cílem návrhu je vhodně zvolenou dostavbou vytvořit nové prostorové podmínky pro vymezení hodnotného prostoru náměstí. Předmětem řešení urbanistické a architektonické studie bude vhodně zvoleným stavebním programem doplnit neucelenou strukturu města. Prostorové uspořádání a návrh úprav parteru vymezí nový veřejný prostor náměstí.
Urbanisticko-architektonická studie bude dokumentována:
Analytická část:
- Schémata širších vztahů v rámci města a jeho okolí
- Aktuální analýzy řešeného území doplněné o fotodokumentaci stávajícího stavu
- Teoretická východiska návrhu, názorná schémata a grafy
- Textová část se závěry pro zvolený prostorový koncept
- Referenční příklady

Návrhová část:
- Průvodní zpráva s popisem navrženého urbanistického a architektonického řešení
- Výkres širších vztahů (schematický)
- Schémata principu dopravního a provozního řešení
- Výkres situace řešeného území 1:1000 / 1:500
- Dílčí situace s řešením parteru a povrchů 1:500 / 1:200 (volba podle vybraných fragmentů areálu)
- Standardní výkresy půdorysů, pohledů a řezů 1:200 / 1:100 (volba podle vybraných objektů)
- Prostorové vyjádření návrhu, perspektivní pohledy, zákresy do fotografií
- Fyzický model, případně fotografie fyzického modelu

Rozsah grafických prací:

Forma a způsob výsledného zpracování:
- Přehledná brožura formátu A3 obsahující soubor výkresů a textů (vytištěno 2x)
- 1 a více panelů (70x100 cm) představující hlavní myšlenky návrhu
- Archivní CD obsahující všechny výstupy v tiskové kvalitě ve formátu pdf a digitální prezentaci projektu.

Rozsah průvodní zprávy minimálně 10 stran A4 (včetně doprovodných grafů a schémat k textu)
(+ na základě domluvy s vedoucím DP lze v odůvodněných případech upřesnit jak formu zpracování, tak rozsah a podrobnost práce.)

Seznam odborné literatury:

Karel Kuča – Brno – Vývoj města, předměstí a připojených vesnic
Jan Gehl – Život mezi budovami (1998)
Léon Krier – Architektura – volba nebo osud (2001)
Christian Norberg-Schulz – Genius loci
Christopher Day – Duch a místo
Mohsen Mostafavi, Gareth Roberty – ECOLOGICAL URBANISM (Harvard University 2010)
ISBN 978-3-03778-189-0
Jan Gehl – Města pro lidi (angl.originál CITIES FOR PEOPLE) ISBN-978-80-260-2080-6
MY GREEN CITY ISBN 978-3-89955-334-5 (Die Gestalten Verlag – Berlin 2011)
Richard Florida - The Rise of the Creative Class

Termín zadání diplomové práce: 24.2.2014

Termín odevzdání diplomové práce: 19.5.2014

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Adam Zlámal Student(ka)	doc. Ing. arch. Karel Havliš Vedoucí práce	doc. Ing. arch. Karel Havliš Vedoucí ústavu

V Brně, dne 24.2.2014

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA ARCHITEKTURY DĚKAN

doc. Ing. Josef Chybík, CSc.
Děkan

KONCERTNÍ SÍŇ ČESKÉ BUDĚJOVICE
DIPLOMOVÁ PRÁCE

Doplnění kompaktnosti Českých Budějovic

České Budějovice jsou krajské město jižních Čech. Založeny byly v roce 1265 na soutoku řek Vltavy a Malše. V současnosti mají 100 tisíc obyvatel.
Historické jádro s ortogonální sítí ulic a čtvercovým hlavním náměstím je obehnáno stokou a parkem na místě bývalého hradebního okruhu. Na jeho vnějším okraji se nachází mnoho míst s velkým nevyužitým potenciálem rozvoje.
Jedním z nich je právě Mariánské náměstí, které jsem zvolil jako místo pro svůj návrh.

Koncertní síň

V roce 2007 byl soukromým investorem (Jihočeská společnost přátel hudby o.p.s) vyzván architekt Jan Kaplický k návrhu nového koncertního a kongresového centra pro České Budějovice.
Hlavním důvodem bylo to, že v Českých Budějovicích není žádný sál, který by odpovídal akustickým a společenským podmínkám (divadlo 257 míst, koncertní síň O. Jeremiáše 207míst, divadelní sál Metropol 530 míst, neakustický a bez zázemí, KD Slávie absolutně nevhodný).

Ve spolupráci s městem byla pro centrum vybrána lokalita na periferii na místě bývalých kasáren, i když investor s architektem navrhovali umístění na Mariánské náměstí. To bylo městem zamítnuto.
Centrum mělo obsahovat dva sály - pro 1000 a 400 diváků.

Projekt Jana Kaplického je problematický z několika důvodů. Jeho umístěním na okraj města se velice oslabuje přínos pro město i pro potencionální turistický ruch, který by tato stavba mohla přitahovat. Město samotné je potřeba budovat od středu a zahušťovat a ne rozlévat jej do okolí.
Velkými překážkami jsou složitá doprava z centra, neexistující infrastruktura v podobě ubytování a služeb atd.

Diskutabilní je také kapacita koncertních sálů. Pro srovnání - v nedávno dokončené stavbě obdobného rozměru od Evy Jiřičné ve Zlíně je roční dotace 40 milionů korun na 40,000 posluchačů.
Otázkou je, jestli je taková investice pro město rentabilní a smysluplná.

Jak by to tedy vypadalo, kdyby se koncertní síň postavila na Mariánském náměstí s kapacitou přiměřenou Českým Budějovicím a s variabilním využitím?

Vývoj projektu

Práci jsem rozdělil do dvou semestrů. V prvním jsem se věnoval volbě tématu, výběru místa a následným analýzám, rešeržím, referencím a prvním hmotovým studiím.
V druhém potom samotnému návrhu, od urbanismu náměstí a okolí, výběru místa pro koncertní síň, hmotové studii, provoznímu schématu stavby až k akustice hlavního sálu.

Poloha

České Budějovice byly založeny jako centrální město. Již před založením a poté v průběhu času však narůstaly podél přístupových cest, které mají výrazně dostředný charakter a díky přirodním (řeky) a umělým (dráha) hranicím se vyvinuly jako výrazně asymetrický útvar, který lze charakterisovat jako dostředně orientovanou strukturu.
(zdroj: ing. arch. roman koucký a spojené ateliéry dům & strom)

Širší vztahy

Na hradební pás, který obíhá historické centrum, se napojují městské radiály. Od severu je to ta historicky zřejmě nejvýznačnější - Pražská třída. Na styku této třídy a okruhu se nachází Mariánské náměstí.

Dopravní situace

V místě převládá automobilová doprava. Té je podřízeno tvarování veřejného prostoru i komunikací pro pěší a cyklisty.
Přechody jsou umístěny nevhodně s krátkými intervaly zelené pro chodce.
Pro cyklisty není na žádné komunikaci vytvořen jízdní pruh ani přejezd.
Zástavky městské hromadné dopravy se nacházejí na Pražské třídě a jejich poloha nemá žádnou velkou vazbu na okolí.

SWOT analýza

Strenghts (sliné stránky):
Poloha v centru
Poloha na významné městské třídě
Volné prostranství

Weaknesses (slabé stránky):
Zatížení hlukem od rušné křižovatky
Bariéra při pohybu do centra v podobě čtyřproudé silnice

Oppotunities (příležitosti):
Propojení centra s pražským předměstím
Vytvoření městského bulváru

Threats (hrozby):
Monofunkční zástavba by vedla k problematickému využívání území

Současný stav

Největší plochu na náměstí zabírá pozemní automobilové parkoviště. Další část je zatravněna s několika stromy a lavičkami s téměř nulovým využíváním, neposkytují zajímavé místo k sezení ani se zde nenachází žádná aktivita, která by přitahovala pozornost lidí.

Urbanistické řešení

V součastnosti je většina území nezastavěna.
Veřejný prostor je zbytečně velký a kvůli vymezení okolní zástavbou a silnicí i špatně uchopitelný.
Náměstí se sice nachází na významném městském uzlu, ten je ale přetížen dopravou.
Místo také lidé nemají spojené s představou nějaké kumulace aktivit. To platí jak historicky, tak i dnes. Lidé mají v paměti spíše křižovatku, tranzitní prostor než místo pro trávení času.
Náměstí v současné době postrádá jakoukoliv funkci. Svojí polohou ve městě – důležitý uzel, rozhraní vnitřních čtvrtí a zakončení významné městské osy – je ale podle mě předurčeno pro umístění nějaké významné veřejné budovy.

Protažením ulic a dodržením uliční čáry je území rozděleno do několika částí. Dalším důležitým východiskem je vytvoření hmotové protiváhy historického centra.
Objekty doplňující stávající blokovou bytovou zástavbu jsou také byty. Na hraně Pražské třídy a okružní ulice Na Sadech jsou administrační budovy. V samotném srdci území (na průsečíku těchto dvou tepen) je místo pro koncertní sál, který je předmětem mého návrhu.

Okružní třída láká ke stavbě na ni navěšených solitérů.
V dnešní době automobilismu není toto řešení moc atraktivní.
Proti okolnímu hluku se proto vztyčují pomyslné hradby. Uvnitř vzniká poloveřejný prostor, který je díky hradbám chráněn. Pražská třída je upravena na městský bulvár se stromořadím odstiňující hustý provoz.

Celá hradba se zvedá o jedno podlaží a uvolňujě tak parter pro služby a zároveň umožňuje průchodnost všemi směry. Důležitým bodem pro celé uzemí je nový hlavní přechod, který překonává silnici a funkčně i symbolicky propojuje centrum s Pražským předměstím.

Architektonické řešení

Objem budovy tvoří 4 hlavní hmoty vyzdvihnuté nad parter. Jižní část směrem k městu je pro veřejnost a návštěvníky kulturních akcí.
Severní část tvoří zázemí pro hudebníky v jednom podlaží a v druhém pronajímatelná studia. Mají společné prostory jako nahrávací studia a zkušebny.
V západní části se nachází velký sál, ve východní části malý sál.

V jižní části se nachází tři vertikální komunikace,v severní čtyři. Všechny probíhají všemi patry až do podzemních garáží. Přístup do dvora je z 5 různých směrů.
Budova je koncipována tak, aby nebyla monofunkční a byla pokud možno transparentní. Jednotlivé provozy se doplňují, ale lze je také zcela oddělit.

Uvnitř dvora jsou dvě venkovní tribuny vytvářiející
amfiteátr, který je volně přístupný a může sloužit pro venkovní pořádání koncertů.
Velký sál je navrhnut primárně k symfonickým koncertům, může však měnit své akustické vlastnosti.
Malý sál je pojat jako univerzální prostor. Tyto tři prostory se doplňují a dohromady jsou schopny hostit jakékoliv kulturní a jiné společenské akce.
(Velký sál: 669 míst
Malý sál: 294 míst
Venkovní amfiteátr: 600-800 míst)

Směrem k městu dům ustupuje jako reakce na přechod a otevírá se výhledům na město velkou prosklenou plochou, která město zrcadlí zpět. Přesahující střecha vytváří částěčně krytý předprostor.

Dispoziční řešení

První nadzemní podlaží je věnováno veřejnosti, kromě severní části, v které se nachází vstupy pro zaměstnance a vjezdy do garáží.
V západní části jsou komerční prostory, ve východní jsou umístěny hudebniny, výtvarné potřeby, obchod s hudbou, knihkupectví a kavárna - tedy provoz více spjatý s kulturní funkcí budovy.
Jižní část je vstupní hala koncertních sálů, které jsou umístěny o patro výše. Je průchozí směrem do dvora.

Na druhém nadzemním podlaží je vstup do obou dvou sálů - z jihu je vstup pro návštěvníky, ze severu pro hudebníky. Velký sál je obsloužen dvěma postraními chodbami, které slouží také jako zvuková izolace proti vnějšímu hluku rušné ulice.
V jižní části je foyer s výhledem na město. Směrem do dvora se nachází terasa, která přechází do tribuny.
V severní části jsou šatny, zázemí a dvě venkovní terasy.

Nejvyšší podlaží v jižní části slouží jako foyer velkého sálu a café pro veřejnost s výhledy na město.
V severní části jsou prostory pro umělecké činnosti (hudební, divadelní, taneční, výtvarná studia, učebny konzervatoře atd.)
Inspirací mi byla De Kunstlinie v Almere, kde tato symbióza skvěle funguje. Východiskem pro tento koncept je také to, že se v okolí navrhované stavby nachází velkého množství základních a středních škol Českých Budějovic.

V podzemních podlažích se nacházejí garáže pro zaměstnance i veřejnost s kapacitou 2 x 146 míst.

Konstruční řešení

Nosnou konstrukci tvoří železobetonový monolitický obousměrně průvlakový skelet.
Konstrukce je zpevněna schodišťovými a výtahovými jádry.
Skelet je založen na pilotech, které sahají do hloubky únosné zeminy, nad pilotami je základová deska.
Hmota velkého sálu je nesena ztužujícími příčnými
stěnami.
Zastřešení obou dvou sálů je tvořeno příčně položenou ocelovou příhradovinou podepřenou železobetonovými sloupy.
Nad hlavním vchodem je střecha vykonzolována, atika funguje jako podpůrný obrácený průvlak.